

آیین نامه آموزشی مقطع سطح چهار جامعه الزهرا

فصل اول: تعاریف

ماده ۱. سطح چهار:

سطح چهار آموزشی - پژوهشی، سطحی از تحصیلات حوزوی است که طلاب پس از گذراندن این دوره، توان تدریس، تحقیق، نقد، ارائه نظر و پاسخ به نیازهای علمی و تخصصی در رشته تحصیلی خود را کسب کرده و پس از اتمام این دوره (با حداقل معدل ۱۴ و احراز صلاحیت اخلاقی و علمی وی) و دفاع از رساله علمی خود، موفق به دریافت «دانشنامه سطح چهار» در آن رشته می‌شوند.

توضیح: بر اساس مصوب ۳۶۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی، دارندگان مدرک سطح چهار حوزه، از تمامی مزایای علمی و استخدامی فارغ‌التحصیلان دوره «دکتری» دانشگاه‌ها برخوردار خواهند بود.

ماده ۲. دروس جبرانی:

در صورتی که طلبه، دروسی را در مقطع قبل نگذرانده باشد، موظف است اضافه بر واحدهای درسی مصوب، به تشخیص گروه علمی و مطابق برنامه آموزشی، دروس جبرانی را بگذراند. این دروس در کارنامه تحصیلی ثبت شده ولی در میانگین نمرات و سنوات تحصیلی محاسبه نمی‌شود.

ماده ۳. درس پیش‌نیاز:

درسی که فهم درس دیگر و درک مطالب آن، مبتنی بر گذراندن آن است و باید قبل از آن درس ارائه گردد.

ماده ۴. کمیسیون موارد خاص:

شورایی متشکل از: معاون آموزش، مدیر مرکز تخصصی، مدیر و دبیر آموزشی گروه علمی مربوط است که در موارد خاص تصمیم‌گیری می‌نماید.

فصل دوم: نظام آموزشی و طول دوره

ماده ۵. نظام آموزشی سطح چهار مبتنی بر نظام نیمسال واحدی است و ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می‌شود.

ماده ۶. حداکثر زمان مجاز برای اتمام دوره (بدون احتساب مرخصی‌های مجاز تحصیلی، زمان لازم برای گذراندن دروس جبرانی و تدوین پایان‌نامه) حداقل پنج و حداکثر نه نیمسال است.

ماده ۷. مدت زمان هر نیمسال تحصیلی، ۱۶ هفته و هر دوره تابستانی، در صورت برگزاری، حداکثر ۴ هفته آموزشی می‌باشد.

ماده ۸. حداقل جلسات برای هر واحد درسی ۱۲ جلسه بوده و در صورت تشکیل نشدن این تعداد جلسات، آن درس، «ناتمام» اعلام شده و باید در ترم بعد تکمیل و نمره نهایی آن اعلام شود.

تبصره: تدریس نشدن حداقل ۸۰ درصد سرفصل‌های یک درس، در حکم «درس ناتمام» است.

ماده ۹. تعداد واحدهای درسی در سطح چهار، به تناسب رشته و گرایش تحصیلی، حداقل ۵۰ و حداکثر ۶۰ واحد است که ۲۰ واحد رساله علمی، به آن افزوده می‌شود.

تبصره ۱: هر واحد درسی نظری، به تعداد ۱۶ ساعت و هر واحد درسی عملی، به تعداد ۳۲ ساعت ارائه می‌گردد.

تبصره ۲: آن دسته از پذیرفته‌شدگانی که دارای مدرک سطح سه غیرمرتبط هستند باید علاوه بر دروس مصوب، دروسی را که گروه علمی به عنوان دروس جبرانی معین می‌کند، بگذرانند.

فصل سوم: انتخاب واحد

ماده ۱۰. طلبة موظف است بر اساس تقویم آموزشی، در هر نیمسال تحصیلی اقدام به انتخاب واحد نماید. انتخاب واحد نکردن در وقت مقرر، به منزله انصراف از تحصیل است.

تبصره: در صورت وجود عذر موجه، تصمیم‌گیری به عهده کمیسیون موارد خاص خواهد بود.

ماده ۱۱. میزان مجاز انتخاب واحد در هر نیمسال تحصیلی، حداقل ۸ و حداکثر ۱۲ واحد است.

تبصره ۱: طلبة‌ای که مشروط می‌شود در نیمسال بعد نمی‌تواند بیش از حداقل واحد را انتخاب کند.

تبصره ۲: طلبة در آخرین نیمسال تحصیلی، از رعایت شرط حداقل واحد معاف است.

تبصره ۳: در نیمسال آخر، طلبة مجاز به انتخاب دو واحد بیش از حداکثر مجاز انتخاب واحد خواهد بود.

تبصره ۴: این مقدار برای دوره حضوری تابستانی، در صورت ارائه، تا چهار واحد خواهد بود.

ماده ۱۲. حذف اضطراری تمامی دروس در یک نیمسال تحصیلی، بعد از زمان حذف و اضافه، تنها در صورتی مجاز است که بنا به تشخیص کمیسیون موارد خاص، طلبة قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد. در این صورت، آن نیمسال حذف شده و جزو سنوات تحصیل طلبة قرار خواهد گرفت.

فصل چهارم: حضور و غیاب

ماده ۱۳. حضور طلبة در تمامی برنامه‌های آموزشی و پژوهشی الزامی است.

ماده ۱۴. غیبت غیرموجه کلاسی و امتحانی موجب درج نمره صفر در آن درس می‌گردد.

تبصره ۱: غیبت کلاسی، فقط تا مقدار یک شانزدهم تعداد جلسات هر درس و تنها با درخواست کتبی از کمیسیون موارد خاص و موافقت آن مقدور است. غیبت موجه بدون مجوز، موجب حذف درس می‌شود.

تبصره ۲: غیبت موجه امتحانی، موجب حذف آن درس می‌گردد.

تبصره ۳: در هر دو صورت (موجه یا غیرموجه) طلبة موظف است در اولین نیمسال ارائه درس، آن را به صورت معاف از کلاس و بدون لحاظ در حداقل و حداکثر واحدهای انتخابی نیمسال طلبة، انتخاب و فقط در امتحان پایان نیمسال آن شرکت نماید.

فصل پنجم: ارزشیابی تحصیلی

ماده ۱۵. ارزشیابی پیشرفت تحصیلی طلبة در هر درس بر اساس فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی به همراه امتحانات کتبی و شفاهی، به صورت عددی بین صفر تا بیست تعیین می‌شود.

ماده ۱۶. حداقل نمره قبولی در امتحان کتبی و شفاهی هر درس ۱۴ می‌باشد.

- ماده ۱۷.** نمرات کلیه دروس، اعم از قبول و مردود، در کارنامه تحصیلی ثبت و در محاسبه میانگین نمرات منظور می‌شود.
- ماده ۱۸.** در صورتی که میانگین نمرات در یک نیمسال کمتر از ۱۴ باشد، طلبه مشروط خواهد شد.
- ماده ۱۹.** کسی که در طول دوره تحصیلی، دو بار مشروط شود از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.
- ماده ۲۰.** امکان معادل‌سازی دروس در این مقطع تحصیلی وجود ندارد.
- ماده ۲۱.** طلبه موظف است پس از اتمام واحدهای آموزشی و قبل از دفاع از رساله علمی در «آزمون جامع» شرکت و نمره قبولی کسب نماید. نحوه و شرایط برگزاری آزمون به قرار زیر است:
۱. طلبه‌ای که کلیه واحدهای درسی خود را با موفقیت گذرانده و میانگین کل نمرات آنها از ۱۶ کمتر نباشد، مجاز به شرکت در آزمون جامع بوده و می‌بایست در اولین نوبت برگزاری آزمون جامع شرکت کند.
  ۲. در صورتی که طلبه به خاطر عذر موجه در موعد مقرر، آمادگی شرکت در آزمون را نداشته باشد با موافقت کمیسیون موارد خاص، آزمون جامع او حداکثر سه نیمسال به تعویق می‌افتد.
  ۳. آزمون، از محتوای دروس تخصصی رشته مربوط در پنج درس (سه درس به صورت کتبی و دو درس به صورت شفاهی) صورت می‌پذیرد.
  ۴. سهم ارزیابی کتبی، ۷۰ درصد و سهم ارزیابی شفاهی ۳۰ درصد امتیاز می‌باشد.
  ۵. شرط قبولی در آزمون جامع، کسب حداقل نمره ۱۴ از هریک از دروس و کسب میانگین نمرات حداقل ۱۵ می‌باشد.
- تبصره ۱:** طلبه در صورت قبول نشدن در آزمون جامع، فقط برای یک‌بار دیگر می‌تواند در آزمون بعدی شرکت نماید. شرکت برای بار سوم، منوط به نظر کمیسیون موارد خاص است.
- تبصره ۲:** در صورتی که طلبه علی‌رغم کسب حد نصاب معدل، نتواند در یکی از دروس نمره قبولی را دریافت کند، باید در نوبت بعدی امتحان جامع، فقط در آزمون مربوط به همان درس شرکت نماید.
- تبصره ۳:** در صورت قبول نشدن طلبه در آخرین آزمون مجاز، از ادامه تحصیل و دریافت مدرک تحصیلی محروم می‌گردد.

فصل ششم: تحصیل همزمان، مهمان و انتقال

- ماده ۲۲.** تحصیل همزمان در دو برنامه آموزشی یا دو مقطع تحصیلی جامعه الزهرا و دیگر مراکز آموزشی حوزوی و دانشگاهی امکان پذیر نیست.
- تبصره:** موارد ویژه، به کمیسیون موارد خاص ارجاع می‌شود.
- ماده ۲۳.** میهمان شدن طلاب جامعه الزهرا در مراکز حوزوی خواهران و پذیرش میهمان از دیگر حوزه‌های علمیه فقط برای یک نیمسال با شرایط ذیل بلامانع است:
۱. رعایت حداقل و حداکثر واحد مجاز برای انتخاب واحد؛
  ۲. موافقت واحد آموزشی مبدأ و مقصد؛
  ۳. حوزه علمیه موردنظر باید خارج از قم واقع شده باشد.
- ماده ۲۴.** ارائه نمرات واحدهایی که طلبه به صورت میهمان در مراکز دیگر گذرانده است، برای ادامه تحصیل در جامعه الزهرا الزامی است.
- ماده ۲۵.** انتقال طلبه جامعه الزهرا به دیگر حوزه‌ها و بالعکس مجاز نمی‌باشد.

فصل هفتم: مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

ماده ۲۶. طلبه در طول دوره تحصیل (غیر از نیمسال اول)، در صورت ضرورت و تشخیص کمیسیون موارد خاص، می تواند برای ۲ نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

ماده ۲۷. انصراف از تحصیل صرفاً پس از ارائه درخواست کتبی توسط طلبه و موافقت کمیسیون موارد خاص مجاز بوده و در غیر این صورت، هزینه دوره باید توسط طلبه پرداخت شود.

فصل هشتم: رساله علمی

ماده ۲۸. طلبه موظف است پس از گذراندن حداقل ۱۰ و حداکثر ۳۰ واحد درسی، موضوع رساله علمی و طرح تفصیلی آن را به تصویب کمیته پایان نامه گروه علمی مربوط برساند. بنابراین، انتخاب واحد طلبه پس از سقف مذکور، منوط به تصویب طرح تفصیلی پایان نامه می باشد.

تبصره: ضوابط مربوط به انتخاب و تصویب موضوع، کیفیت و کمیته پایان نامه و ارزیابی نهایی آن در آیین نامه مربوط تعیین شده است.

ماده ۲۹. مجوز دفاع از پایان نامه منوط به شرایط ذیل است:

۱. چاپ یا اخذ مجوز چاپ دو مقاله علمی پژوهشی در مجلات معتبر دارای مجوز؛
۲. قبولی در آزمون جامع.

ماده ۳۰. طلبه ملزم است بعد از تصویب طرح تفصیلی، ظرف مدت حداقل یک سال و حداکثر سه سال، رساله علمی را تدوین و تحویل دهد.

تبصره ۱: دفاع از رساله علمی قبل از یک سال، منوط به موافقت کمیسیون موارد خاص است.

تبصره ۲: در صورتی که رساله علمی جهت تدوین به بیش از سه سال، زمان نیاز داشته باشد، این مهلت پس از درخواست کتبی طلبه، تأیید استاد راهنما و تصویب کمیته پایان نامه، به مدت شش ماه تمدید خواهد شد. در صورتی که درخواست مذکور به دلیل فرزندآوری باشد تا شش ماه دیگر نیز امکان تمدید وجود دارد.

ماده ۳۱. پس از اتمام زمان فوق، ارائه و تحویل پایان نامه تا سه ماه با کسر یک نمره، قابل انجام است ولی پس از آن، رساله علمی نادیده گرفته شده، طلبه از دریافت مدرک تحصیلی محروم می شود.

* * * * *

این آیین نامه با ۸ فصل، ۳۱ ماده و ۱۸ تبصره در تاریخ ۲۰ آبان ۱۳۹۶ توسط معاونت آموزش جامعه الزهرا تدوین و به تأیید مدیر محترم جامعه الزهرا رسید.